

ЗАДЪЛБОЧЕНА ПРЕЦЕНКА

Отчетно-изборните събрания и конференции са важен момент в живота на Комсомола. На тях се прави преценка на постигнатото, бележат се мерки за подобряване на работата. Отчетните и изборите в Комсомола през тази година започнаха на 15 септември и трябва да приключат до 30 декември.

Основното, което трябва да характеризира отчетните и изборите през тази година е една задълбочена оценка в духа на Майския пленум на ЦК на БКП по това как в комсомолското дружество и организациите се изпълняват решенията на X конгрес на ДКМС, как се оценява постигнатото, кое още не достига на младежкия колектив в неговата ежедневна работа.

На годишните събрания и конференции трябва да се каже определено, до каква степен комсомолската дейност е способствувала за формирането на комунистически мироглед у младежите и девойките. На сериозен анализ следва да се постави идеологическата работа, това, доколко тя отговаря на изискванията, които Партията поставя, да се види участието на всеки младеж и девойка в труда, техния личен пример в борбата за изграждането на социалистическата ни Родина.

Заслужено място в разговорите по време на отчетно-изборните събрания и конференции следва да се отдели на изпълнението на повелата на нашата Партия „Труд и учение — учение и труд“.

По-голямата част от членовете на ДКМС в окръга са учещи в средните учебни заведения. Комсомолските дружества и организации в средните училища, техникумите и професионално-техническите училища ще трябва да отделят заслужено внимание на своята работа по изпълнение на решенията на Петия пленум на ЦК на ДКМС, който се проведе преди една година.

Основните въпроси от комсомолската дейност се решават в комсомолските дружества. Налице е обаче фактът, че в нашия окръг все още има не малко слаби комсомолски дружества, които не са станали център на интереси и съдържателен живот за младежите. Трябва да се направи сериозен анализ на организационното състояние на комсомолските дружества и организации, да се засили изискателността към отделния член и непримиримостта към недостатъците в работата още в самото събрание.

Особено внимание заслужава и подборът на комсомолските кадри. Начело на дружествата и организациите трябва да застанат добре подготвени младежи и девойки, хора които обичат и комсомолската работа, хора с висока обща култура и добра специална подготовка, обичащи от младежта. Правилният подбор на комсомолските кадри е условие, от което до голяма степен зависи подобряването на бъдещата работа.

Отчетно-изборните събрания и конференции в Комсомола са времето за преценка и творчество, за истински откровен разговор по успехите и недостатъците в комсомолската работа и на базата за този сериозен анализ да се приемат решения за нейното чувствително подобряване в бъдеще.

Дани РАЙКОВ
зам. отдел „Организационен“ на
Окръжния комитет на ДКМС —
Велико Търново.

Младежки простори

РЕДАКТИРА НЕШАТЕН МЛАДЕЖКИ ОТАЕЛ

КОГАТО Е ИНТЕРЕСНО

Център на живота на младежите от целия град стана младежкият клуб. И не защото в някакви нови и блестящи зали, не защото някой поведе за ръка учениците и работниците от Машиностроителния завод, от учреденията в град Павликени — не! Център стана интересното. То привлича всички.

Вече трета година Клубът се сформира към Градския комитет на Комсомола. Ръководи го клубният съвет, отговорен направо на комитета. А в съвета са 9 души, девет младежи, весели, енергични, с богати интереси хора. Професиите им са разни, — кае така, — всеки младеж от града се чува с един от тях. Библиотечка сестра, библиотечка в читалището, работник на Градския комитет.

ИСТОРИЯТА. Три години са достатъчен срок, за да се сложат основите на историята. Тя засега се пише с

оня прекрасни спомени, които животът в клуба оставя у младите. История? Не! Незабравим спомени е животът тук. Ето например проведената през миналата учебна година конференция с учещите от града на тема „От фактистиката на Жул Верн до постиженията на техниката“.

Една сутрин всички младежи семейства намираха по работните си места поканени. Градският младежки клуб беше помислил специално за тях. Викане ги на вечер на младежко семейство. И тя стана незабравим спомен.

А ежедневният? Тук вечер и както всяка вечер край него са наредили младежите, който него коментират, смеят се, възмущават се.

НОВОТО. Така е било, така ще бъде и занаят. Но новото, интересното, хубавото по непознати начини, в непознати форми ще иде

Неизпепеляващи спомени оставя граничната служба в съзнанието на всеки борец-границар.

Две години на границата! Времето може да не е много, но делата на граничарите от заставата говорят за честна и доблестна служба.

Заставата стана наш втори дом. В здравния боен колектив ние се възпитаваше на твърдост, непреклонност пред трудности. Тук, на граничната бразда, се научихме да любим с цялото си сърце Родина и да мразим враговете, които се опитват да нарушат мирното й съществуване. Ние всички бяхме родени със Свободата — на бор 1944 година и това като че още повече ни задължаваше. След идване на набор 1945 година пред старослужащите граничари бе поставена отговорната задача: да въведем младежите граничари добре в служба. И това ние изпълнихме с високо съзнание и чувство на отговорност.

Районът на заставата бе подреден и му се придаде привлекателен вид. Дело на бойците беше стрелбището, двестаметровата пътека, хубаво подредените ален. Има какво да напомним на бъдещите наборници тук са служили връстниците на свободата набор 1941 година. Оставените трайни спомени: ограда пред заставата и жилището, пътеката от базалтови плочки между жилището и заставата, красноречиво говорят за трудолюбието на граничарите — връстници на свободата.

Теренът на заставата е силно пресечен, осеян с много дървета, което създава трудност при движението на нарядите.

Това наложи да се направят мостчета, стъпала, пътеки, старите да се поправят.

Малко дни остават до раздялата с всичко това. Вечер, когато припадне мракът, често сядаме пред заставата, загледали в дълбокото зезидно небе и говорим за предстоящата раздяла.

В дните ни има и радост, и тъга. Радостта от мисълта, че си отиваме в родните домове, при близките, при любимите. Тъгата е от раздялата с цяла дълга година, която преживяхме тук. Отново с мечтателен поглед обгръщаме Странджа. В полето са опънали снага на поинтелигентни канали, заводски гиганти издигат комини във висините. Навред се носи песента на трудовете хора. Там и ние, когато сменем войншката куртка, ще намерим нови приятели, с които ще имаме еднакъв смисъл в живота — благодарствено на Родина.

През последния наряд преживяваме всичко. Вървим във вечерните часове по смът-

чаните пътеки, които знаем в най-големи подробности. Една звезда се отронва и изрязва в кристалното небе красива дъга, която докосва една струна и ражда прощалната усмивка.

Нашите тихи стъпки си шепнат със смълчаните камъни. Притихналата гора също с шепот едва мълви легендите.

В клавишите на нейните листа, докоснати от дъждовните капки се ражда сякаш прощална музика. Гората ни изпраща...

Време е да кажем: „Прощавай, юношество!“ Казваме го с малко тъга и с ново самочувствие на зрели и закалени. От момчешката възраст ще ни остане обаче дързостта.

Довиждане, граница! Довиждане, другари коматъдири!

Довиждане, по-млади бойни другари! Може би и на вас ще ви бъде трудно, но пътят към мъжеството е неравен.

А на нас ни предстои нов, мирни дела. Ние поемаме по мечтаните пътища.

П. ПЕНЧЕВ

КЪМ ПОЛЯТА

Кой ли преди три години можеше да предположи, че на мястото на сивите безлични „кошове“ ще се открият работилници и кабинети на учениците? Нещите на новооткритото Машинно-тракторно училище в с. Сухиндол. А много безлични „кошове“ са построили на днешното разполага с повече от 10 мощни съвременни трактори от различни

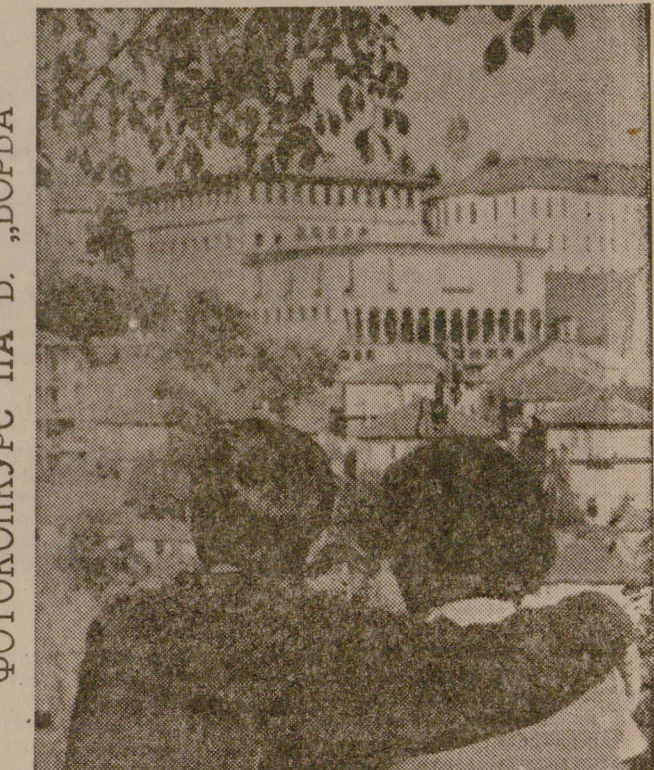
заповнаха с един трактор. Сета училището разполага с повече от 10 мощни съвременни трактори от различни

за повече от 230 човека, с добре обзаведени работилници и кабинети. В работилниците по монтажната практика, ремонтно дело, шлосерство, електротехника, селскостопански машини ежедневно се усвоява сложната и интересна професия.

В двора на училището е шумно и весело. На кормилния полигон, въпреки лошото време, непрестанно бърборят тракторите и комбайните. Напират сили в стоманените машини, напират сили в младежките длапи, а възорът е все натат — към полетата.

Васил ГАЛЕВ

ФОТОКОНКУРС НА В. „БОРБА“

ХУБАВ СИ ТИ, НАШ. РОДЕН ГРАД ВЕЛИКО ТЪРНОВО!

Момчил М. Маринов

НОВИ КНИГИ

П. Бабенко. Я. Е. Якир, стр. 86, цена 0.21 лева.

В очерка се разказва за Йона Емануилович Якир, трагично загинал през периода на култа към личността на Сталин.

Мъжествен болевини и виден съветски военен деец, награждаван за бойни подвизи три пъти с ордена „Червено знаме“, на 23-годишна възраст той вече командва дивизия, след това група войски и армия. В минало време възглавявя Украинския военен окръг.

Очеръкът е написан от съветския журналист П. Бабенко.

Димитър Недев. ВЪЗХОДЪТ НА СОФИЙСКОТО СЕЛО, кн. 5 от библиотеката „В помощ на партизаните организации в селското стопанство“, стр. 51, цена 0.16 лв.

В брошурата се разказва за кооперативното стопанство в с. Казичево, за опита на партизаните и стопанството в кооперативното стопанство и кооператорите през годините след обединяването. Показано е как стопанството укрепва от година на година, как расте тръбовото възнасяване на кооператорите и за редни други успехи

Иор. ВАСИЛЕВ

БЕТОН И СТОМАНА

Заедно с величавата панорама на огромната ленива река, сред гъстата крайбрежна зеленина се виждат огромни бетонни корпуси, обвити в чер, неспокоен дим. До самия бряг на Дунав е израснал Заводът за стомано-бетонни изделия в Свищов. Тихината на тихия преди бряг е отдавна протонена и още отдалече, когато се открият покривите на сградите, в ушите долитат нарастващи удари върху метал и глухото бучене на десетки машини, кракове и електромотори.

Грамади изваян бетон, огромни железни конструкции, изпечени и бързи хора от всички възрасти. Тук работят пет младежки бригади и за това може би при секретаря на Заводския комитет на Комсомола Кирил Найденов е винаги шумно, напрегнато и неспокойно. Усмивнати или сърдити, при секретаря е поток от разгорешили хора. За да се разбере човек, да се дадат нужните указания тук трябва не да се говори, а да се вина и да се ръкомахат, защото прохотът на машините поглъща човешкия говор. Със секретаря на Заводския комитет могат да се разменят отделни думи и то през траверсите и купове железно. Но дори от мимиките и жестовите едно е важно — тук гори истински младежки огън, тук човек не може да бъде спокоен наблюдател и хладнокръвен статистик. Водовъртежът от бетон, железно и хора веднага те поглъща. Направата на железни конструкции, а

оттам обличането им в бетон и преди всичко отливането на първокачествени траверси е основна и главна задача на младежките бригади в завода. Завод на младежите — това смело може да се каже и от първия поглед, където кипи напрегат труд, но и от това, че 60 на сто от производствениците са хора без бели коси, с бестящи очи — младежи между 20 и 30 години. Тук на брега на Дунав комсомолците са решили не само да се прославят с висококачествена работа но и в края на годината да реализират икономии над 13 000 лева. И сред този стегнат колектив от млади хора три младежки бригади са твърдо завоювали званието „Бригада за комунистически труд“, открояват се имената на първенци младежи — Иван Петков — бобиньор, Мария Николова Телбис — краковичка, Димитър Марков Василев — бетонджия, Бочко Стаменов — арматурист, Петко Кралев и много, много други.

Целият комсомолски актив заедно с първенците държи особено много на качеството на продукцията, защото тук се произвеждат за цялото народно стопанство не само траверси, но и центрофугални стълбове за високо напрежение, стълбове избирани за ниско напрежение и други железобетонни изделия. Особена роля във висококачествената продукция играе съветът на младежите специалисти с инженер Венета Евтимова.

ЗА ПО-МАСОВА ФИЗКУЛТУРА В УЧИЛИЩАТА

Физическото възпитание в училищата е извънредно важно за развитието на организма. Естествено на ученическия труд е такава, че преобладава продължителен заседнал живот, което дава неблагоприятно отражение върху физическото развитие и правилното телесно оформяне на ученика. Относително взето, пропуските в интелектуалното развитие се попълват по-лесно в по-късен период, отколкото пропуските във физическото развитие на човека. Физическото възпитание съдейства за изграждане в учениците на редни качества, като смелост, съобразителност, самостоятелност, дисциплинираност, колективност.

От проучвания, направени в окръга и страната има данни, че повече от една трета ученици имат леки гръбначни изкривявания. Това пречи за всестранното развитие на подрастващите, а тази задача е поставена за практическо решаване. Нашата младеж изостава

в своята физическа дееспособност — рано спира развитието на постиженията при бягане, скачане, хвърляне и др., особено при девойките. Имат данни за разпространяването на някои заболявания като ревматизъм, възпаление на горните дихателни пътища, нервни заболявания и др. Всичко това е в пряка връзка с незадоволителната работа в областта на физическото възпитание и на закаляването.

Най-важният въпрос, на който мбже и трябва да се обърне внимание през новата учебна година, е масовизирането на физическата култура и спорта в училищата да окръга, както и създаването на материална база за редовно и качествено провеждане на часовете. Тук са еднакви задълженията на органите на народната просвета и физкултурните дружества, съвета на БСФС, на административните и партийни ръководства. Практиката вече доказва, че там където това отношение е правилно и резултатите са други. Благодарение главно на повишените обществени грижи ве-

че в редица училища на окръга се направи доста по-добряване и разширяване на учебно-спортната база. Гървите бяха Джулоница и Павликени, а тази година по техния пример се строят 30 нови ученически комплекса, на които надеждно ще може да се водят занятия. Това обаче далеч не задоволява, защото ние имаме още 170 училища, в които също би могло да се направи много.

През новата учебна година са необходими по-решителни стъпки за подобряване на физическото възпитание в началния курс на тези, които се намират в интензивно развитие, когато се извършва сериозно преустройство на техния организъм. Тук едва ли е необходимо да се доказва благотворното въздействие на физическото възпитание и закаляването. Преди всичко трябва да се разшири опитът от последните две години — физическото възпитание в началните училища да се поеме от напредващите учители, като се осъществи разменно обучение. Опитът на Второ основно учи-

лище — Горна Оряховица, Полски Тръмбеш, Джулоница и др. в това отношение доказва по безспорен начин едно хубаво начинание. За организирания на извънкласната физкултура дейност биха могли да се използват ученици от погорните класове. Наложително е да се помисли по-сериозно и за по-пълното оползотворяване на спортния полуден. Тук също имаме положителен опит, но не рядко може да се срещнем и с формализма. Кому и каква полза биха донесли такива полудни, ако по-голямата част от учениците са зрители на игришето, стадиона или в училищния двор?

При обучението по физическо възпитание трябва да се дават знания за техническото изпълнение на упражнението, за физиологическото им въздействие. Тук могат да се ползват нагледни помагала, като увеличени кинограми, рисунки, макети. Много повече грижи са необходими за провеждането на часовете в техникумите и професионално-техническите училища. В тези училища физическото възпитание трябва да играе ролята

и на производствена гимнастика.

Голяма част от представките за постиженията в спорта са залагати през ученическата възраст. Олимпийските спортни игри показват, че повечето от високите постижения в редица спортни дисциплини се реализират до 20-годишна възраст. Нашите резултати обаче са далеч под възможности-

те ни. Това ни кара да помислим по-сериозно и тук и да направим повече за подобряването на спортните секции в училищата. В тях обикновено се обхващат малко ученици и с тях се провеждат занятия веднаж в седмицата, когато са необходими по 3-4 занятия.

Добре е и физкултурните дружества да засилват вниманието си към учебно-спортната работа в училищата и да се намири начин за стимулиране на учителите, работещи за спортното майсторство.

Новата учебна година трябва да бъде нова, по-уверена стъпка за физическата култура в нашите училища.

П. КАЛБАКОВ
инспектор по физическо възпитание

Първокурсници от Трето основно училище — Горна Оряховица, в час по физкултура.

С обич към професията

Преди 62 години, в началото на месец януари в с. Чуково, Дряновско, в семейството на работника Деню Цончев се роди син. Нарекли го с хубавото име Иван. Бащата искал синът му да се изучи. Момчето се учило добре, но ваканциите винаги прекарвало в средата на селото. Нещо го теглило към тях. Още тогава в сърцето на слабичкия, висок младеж узряла първата любов към белите скелети, към мириса на вар, на бетон. Със спестените пари продължава да учи, завършва петти клас и след това тримесечни курсове по строителство.

Много често бай Иван си спомня за миналото, което не се забравя. Тогава строителството се извършвало твърде тежко и по примитивен начин. Имало никаква механизация, макарата играеше такава роля и то много успешно. Всички бетон и разтвори се бъркаха на ръка, а изкачането на тухлите ставаше на гръб със самари. Бетонът по етажите се изнасяше с тарги по дър-

вени пътеки. Често пъти при преместване от един обект на друг, работниците вървяли пеша, като си носели инструментите и постелките. За квартири им се давали някоя плевня или павес. Понякога не им се заплащало извършената работа. Заплата или надница се менеше постоянно, особено когато имало повече строители, спаднало много, а често имало и безработица. През зимния сезон не се работеше по 3-4 месеца. Работният ден бе от 12 до 16 часа.

Такива са спомените на техническия ръководител Иван Цончев.

Вече цели 45 години той е в редиците на строителите. През 1920 година Цончев взема майсторски изпит в Пловдив и изпит за предприемаческа правоспособност в София. След това, начело на една строителна група, той започва да изгражда държавни строителни в Велiko Търново, Пловдив, Стара Загора, София и др. Събрал много знания и опит от строителното ежедневие,

богат с изпитания, напрежение и победи, Цончев започва от април 1948 г. да работи като технически ръководител в строителния район — Свищов.

В своята дългогодишна практика на строител Иван Цончев никога не подценява значението на текстурата на строителния материал. За него той е основен документ за установяване на необходимите материали, работната сила и механизация, за изпълнение на строително-монтажните работи.

Тежко е да ръководиш едновременно строителни обекти в няколко села, всеки ден да ги обикаляш и контролираш. Но техническият ръководител Иван Цончев успява и постига добри резултати. Сега е на първо място между техническите ръководители, като изпълнява плана по обем 162 на сто, а планът за производителността на труда — 116 на сто.

За 17 години като технически ръководител Цончев ръководи много строителни обекти в селата Татари, Дра-

гаш, Павел, Страхилово, Мясарево, Алексиево, Козлово, Царево, Драгомирово, Овча могила, Горна Студена, градовете Белево и Левски, както и държавните земеделски стопанства в Свищов, Вардим и Царево. Под негово ръководство е построен и представителният хотел-ресторант „Дунав“ в центъра на Свищов. Като е дълга броевната на неговите години, така е дълга и броевната на неговите строителни работи.

И сега на строителните площадки в селата Горна Студена, Овча могила, Александро и Драгомирово е създадена добра организация. Бай Иван превъзможва трудностите по снабдяването и транспорта на материалите по обектите. И се чувства още бодр и способен да продължи да работи. Неговите качества на технически ръководител бяха оценени и в Деня на строителя на моста над Янтра край Бална на гърдите му блесна сребърният орден на труда.

Константин БАКЪРДЖИЕВ

Носителят на званието „Ударник на комунистическия труд“ Ниньо Петров Ставрев е профгрупорг при отдела „Външни съоръжения“ в Захарната фабрика на ДЗЗ — г. Оряховица. Той е не само добър профсъюзен активист, но и отличен производител.

Радостта дойде

В началото на стопанската година кооператорите от полевдотракторната бригада на Мария Попов от ТКЗС „Октомврийска победа“ в с. Поликраище приеха обещание да произведат продукция за 376 000 лв. Два месеца по-късно те вписаха в обещанието си още 30 000 лева. Но не стигнаха дотук, а излязоха с нови задачи — от разкритите допълнителни резерви да получат още 20 000 лева.

Заредиха се напрежени дни на труд. С небивала сила се разгори благодарно социалистическо съревнование между всички звена. За

пшеницата и ечемика те далеч превъзпитаха план си. А щом настъпи сушата потърсиха нови резерви за повече приходи. Вместо 30 декара, засадиха 60 декара с домати и получили 260 тона продукция над плана. Вместо 30 декара зелен боб засяха 220 декара и прибраха 110 тона допълнителна продукция.

Радостта вече дойде. В началото на октомври бригадата изпълни годишния си план. До края на годината работилите кооператори ще получат над плана 34 500 лева.

Т. ИВАНЧЕВ

ПРЕОДОЛЯВАТ ТРУДНОСТИТЕ

Продължителната суша изправи кооператорите от ТКЗС в с. Овча могила пред големи затруднения в изпълнението на селскостопанските задачи и особено в сеитбата. Дълго време бригадири и агрономи очакваха подобряване на условията. Но

се убедили, че време за чакане няма и бригадите започнаха подготовката на почвата и сеитбата. Само за няколко дни бяха засети 5600 декара пшеница с добре изпитани високопродуктивни сортове.

П. ПАНЧЕВ

Субективният фактор

Кооператорите и механизаторите от ТКЗС в Дъскот са обхванати от желанието час по-скоро да приберат плодотворе на своя едногодишен труд.

Сега по-голямата част от хората са в лозята и овощните градини, останалите берат царевича, вадят захарно цвекло, слагажат. А механизаторите пък усилено засяват есенните култури. Навсякъде трактори и машини, а те не допират. Тук му е мястото да поведем един откровен разговор.

Въпреки че се намираме във върхов момент по изпълнението на селскостопанските задачи, намират се немалък брой кооператори от Дъскот, които сутрин рано напускат домовете си (даже по-рано от другите), но не отиват на работа в кооператива, а заминават да облагородяват собствените си рози или тези на други села. Такива случаи не са малко. Като имаме предвид, че само около една трета от жителите на селото не се занимават с рози, можем да си представим колко кооператори през тия два месеца забравиха, че са членове на стопанството, а се чувствуват частници.

— Септември и началото на октомври е най-доброто време, през което трябва да се облагородяват розите — говори неведнъж отговорникът на розариума в Дъскот Кольо Мошев. Това знае всеки дъскотчанин и затова бърза най-напред своите рози да облагороди, а за стопанството... а остане време. А календарът на стопанството, които със самолет дойдох чак от Холандия, има вероятност да се провалят. Това като че не знаят кооператори-

те. Те си гледат личните интереси. Всяка година от частните разсади не остава нито едно коренче необлагородено, а стопанството понася големи загуби. Те идват от късното облагодияване, при което само 50-60 на сто се прихваща.

Освен това в стопанството всяка година се развива анти-механизаторска теория. Двамата полевдотракторни бригадири — Кръстьо Ив. Чолаков и Кирил Маринов, вместо да разясняват на кооператорите, че механизаторите изваждат на захарното цвекло е по-изгодно, те развиват теория, че за кооператорите е по-удобно да го вадят на ръка. Наскоро Управителният съвет на ТКЗС гласува и норма... за вадене цвеклото на ръка, тъй като такава досега не съществуваше. А ръководството не се интересува да потърси причините, които спъват работата на машините и цвеклоподемниците. Дали зад обективните причини не се крие субективният фактор? Ако бяха се заинтересували, щяха да открият хитрината на тракторните бригади, които изпращат на работа механизатори с малки трактори, като „КД-35“ и др. за работа с цвеклоподемниците.

В Паскалевец с цвеклоподемниците работят трактористът Христо Ангелов — носител на паспорта на трудовата слава и на два ордена и младият тракторист Милко Геров Великов, с трактори „Беларус“. До обед те наорават захарното цвекло и изпращат на коваците те межите да се наточат за другия ден, а след обед орат предсметбена оран. В Паскалевец не е прибрано захарно

цвекло на ръка нито от декар.

Справедливо е да се попитат дъскотските бригадири как кооператорите ще вадят цвеклото с двурогата вила, която едва влиза два пръста в земята? А оскъпяването на продукцията за кол сметка ще мине? Ще ни поспори ли, ако така работим?

М. МИНЧЕВ

от Обществена редакция на в. „Борба“ в Дъскот

Бригадата на Мило Ангелов от ДП „Мизия“ в гр. Горна Оряховица е на едно от първите места по производството на цвекло. По производството на цвекло бригадата произвежда 6816 000 броя сурови тухли. Планът е изпълнен със 100% и до края на годината ще бъдат произведени още 1 000 000 тухли.

ЛЮБОПИТНА СТАТИСТИКА

(Във връзка с предстоящото преброяване на населението)

(Продължение от брой 122)

Лясковец — от 1900 до 1946 г. неговото население непрекъснато намалява. Докато по преброяванията през 1900 и 1910 г. той е значително по-голям от Горна Оряховица, то през 1920 г. Горна Оряховица го настига и задминава. От 1990 ж. през 1900 г. неговото население намалява на 5541 ж. и може би, ако не бяха промените на народната власт, при показаните темп на намаление теоретически след 99 години в Лясковец нямаше да остане нито един човек.

Елена — до 1946 г. стои почти на едно място. Едва след 1946 до 1956 нараства с 1413 души, а до 1962 г. с още 734 души.

Павликени е обявен за град през 1943 г. Преди това той е бил село, което в 1900 г. е имало едва 1744 жители. Следващите преброявания обаче показва бързо увеличение на населението си — от 1946 до 1956 с 3345 души и от 1956 до 1962 г. с още 1836 души.

Полски Тръмбеш е най-новият град в окръга. По данните, с които разполагаме се вижда, че през 1900 година той е имал само 651 жител. След това населението му непрекъснато расте ту по-слабо, ту по-силно, за да достигне през 1956 година повече от 4000 души.

Интересно е и движението на населението в селата. Но тъй като те са много на брой, ще се спрем само на най-големите шест села при различните преброявания.

Села	Години				
	1900	1920	1934	1946	1956
Драганово	4701 (1)	5608 (1)	5641 (1)	5459 (1)	4304 (2)
Д. Оряхово	3843 (2)	4553 (2)	4648 (3)	5049 (2)	4609 (1)
Сухиндол	3652 (3)	4483 (3)	4789 (2)	4725 (3)	4125 (5)
Страница	3213	4417 (4)	4498 (5)	4663 (4)	4185 (4)
Златарица	3405 (5)	4140 (5)	4242	4289	4085
Джуделица	2518	3609	4311	4548 (5)	4096

Цифрите в скобите показват мястото на селото за всяко преброяване.

До 1946 г. най-голямото село в Драганово. При последното преброяване обаче през 1956 г. най-голямото село е вече Долна Оряховица, което през 1900, 1920 и на второ място, 1934 година е изместено от Сухиндол, за да се върне отново на второто място през 1946 г. Сухиндол от 1900 г. до 1946 г. заема при различните преброявания места от второ до четвърто, а при последното преброяване през 1956 г. е на пето

място. Страница през 1900 не влиза в първите пет най-големи села. При следващите преброявания се нарежда ту на четвърто ту на пето място. Същата е съдбата и на Джуделица. Най-неблагоприятно се развива с. Златарица.

През 1956 година в първите пет места се вливат вече и Полски Тръмбеш, като измества Джуделица. Но преди една година отново отбелязва развитие, Джуделица и Златарица. Те влизат в групата от първите пет места на мястото на Полски Тръмбеш, който стана град и на мястото на Страница, което стана селище от градски тип. А на мястото на другото селище от градски тип — Сухиндол е вече Ресен.

Така че, в навечерието на новото преброяване първите пет най-големи села са: Долна Оряховица, Драганово, Джуделица, Златарица и Ресен, следвани от Бяла черква, Козлово, Първомайци, Сушица, Карамсен и т. н. Не може да не направим впечатление и обстоятелството, че през 1934 г. само с. Драганово има над 5000 ж. През 1946 г. над 5000 жители имат два села: Драганово и Долна Оряховица, а през 1956 г. по последното преброяване, за съжаление, села с население над 5000 ж. няма нито едно. А знае ли, че по преброяването през 1900 г. с. Драганово е било второто по големина в България след Кюкяна. През 1910 г. — на трето място след Кнежа и Угърчин, през 1920 г. на шесто място след Кнежа, Перник, Угърчин, Вълчедръм, Козлодуй. През 1934 г. е на 19 място, през 1946 г. на 32 място, а по преброяването 1956 г. е чак на 84 място. А най-голямото село в окръга по преброяването през 1956 г. Долна Оряховица е на 70-то място от всички села в България.

А сега да отидем на опашката и да видим при различните преброявания кое е било най-малкото село. Данните показват, че от 1900 до 1946 г. най-малкото село във Великоотрошкия окръг е било с. Шилковци (Еленско), населението на което се е движило между 120 и 150 души. По преброяването през 1956 г. най-малко село е с. Радкови (община Вонеща вода) с 92 жители.

Правилно ще бъде да дадем нужното внимание и на другите видове селища, с каквито изобилствуват нашия окръг — махали и колибети.

Съгласно преброяванията през 1926 и 1946 г. най-голямата махала е била Ресан (община Златарица), а през 1934 г. мах. Каменари (община Беброво). По последното преброяване през 1956 г. най-голяма махала е Тузлулан (общ. Константино) с 582 ж.

арх. Ц. ВОЙНИКОВ
(Следва)

Измежду най-добрите

— Броневак... — викна някой, но Петко Серафимов, когото така ласкаво наричат в Държавни захарни заводи не чу. Снажен, мускулист мъж, погълнат от работа по задачите, които току-що му бяха възложили, той забързано влезе в Бучков отел. Събра звеното и поясни, че им предстои сериозна работа, за която се дават само два часа. При подобни случаи, когато е напрегнато, някой, както сам за себе си признава Петковият колега А. Костадинов, стават нервни, безпокойт се дали ще успеят, повишават тон, постоянно подканят. А Серафимов със спокоен тон поотделно с всеки поговори какво трябва да върши и сам започна пръв на най-тежкото място. Гласът му повече не се обади, макар че през тези два напрегнати часа някой от групата действително заслужаваха забележки. Личният пример на майстора очевидно бе по-силен, защото целта бе постигната успешно.

Онова, с което Серафимов печели уважението и увелича другарите си, е трудолюбие. Единият десет години вече работи в захарната фабрика. Всички — и работници, и ръководители — го познават. Тих, скромен, отзивчив. Винаги е там, където се изисква повече воля и сили. Помага на другарите си да растат, а и сам не прекъсва се учи. На много е предал опита си. „Девет години работа с него — казва А. Димитров — и като че ли няма ден, в който да не науча нещо от Серафимов“. С желание през тази година той обичава П. Николаев. Радостно е, че онези, които е обучил, не го посрамват и дори някой го надминават.

Изразил като кръгъл сирак, той е за пример както в бригадата „Ю. Гагарин“, в която работи, така и със семейния си живот. С добър характер, възпитан, рядко изпълнителен. „Отсъствам ли — похвалва го ръководителят на отдела П. Ангелов — Серафимов напълно ме замества. На работата гледа като на нещо скъпо и я извършва със заразяващо усърдие“.

Постоянен „Ударник“ от няколко години, носител на отличията „Най-добър в професията“, Серафимов е и първият, който завоюва званието „Ударник за комунистически труд“. Задълженията на изтъкнат майстор не му пречат да е активист и в културно-масовата дейност. Ионяса политинформации, четя книги, с амбиция участва в начинанията на колектива. Не е пресилено, дето всички казват, че той е измежду най-добрите в целия завод. За него има две любими пътеки: към производственото място, което е съчетание на радостта му и Дома на културата, където той вече десетина години е самодеец за пример.

Георги ГРЪНЧАРОВ
от Обществена редакция на в. „Борба“ в Горна Оряховица

38)

роман от съветския писател
Вадим Кожевников

— Я остави, — спокойно отби сипкавият. — И не размахай юмручета. Ще ти дам по мдуна един така, че след пластическа операция, нито един мъж не ще познае бившия си господар.

— Ще ме познаят! — зловещо обеща тенорът. — Ще ме познаят.

— Немците ще ти дадат името. Ти си държи джоба по-широко отворен!

— Господа! — Баритонът звучеше господарски. — Вие много далече стигнахте. Имате право да обсъждате планове на Германия по отношение на бившата територия Русия.

— А кой ще донесе?

— Ако пеш аз, — отговори баритонът. — Аз. Ако, разбира се, ти не доложиш по-рано от мене.

— Сволочи!

— Именно...

Някой разказа:

— Когато излежавах пристъпа си в Бремен, прашаха ме за работата в оръжениите работилници, а после, преди да ни пропуснат обратно в килиите, ми преглеждаха всеки път на рентген: проверяваха не е ли скрил някой инструмент от цеха. А казват, че облъчването се отризва отрицателно върху способностите.

— А за какъв дявол са ти тези способности?

— Е, все пак...

— А аз, господа, първо, какво ще направя! Е, това ви знаете...

— Ти по-добре яж по-малко. Не набийрай лишно тегло. Ще те пуснат с парашут — ще си ступиш краката. С мене беше един такъв лакомия — веднага си изкъли крака. Наложил се да го излекувам с пистолета.

— Ей че глупак!

— А какво? Да го мъква на гръб в светска бондица ли?

— Да беше направил, като хирург, с ножчето!

— Ех и ти, месар!

— Бъди спокоен, ако попаднеш с тебе, ще те облекча без шумно.

— Ако аз по-рано не те съържа.

— Защо пак грубо? — помилително заговори баритонът. — Пролет, скоро ще бъде вилкден.

— А ти къде ще го празнуваш?

— Къде, ако не в руския Рязан?

— И ще те замъкнат в чека. Тогава ще видиш вилкден!

— НКВД, — строго поправи тенорчето. — Не трябва да сте такива изостанали.

— Назубрил...

— А какво пък, от двадесет години не съм бил в къщи.

— Нищо, не плачи. Скоро обротно ще те пуснат.

Вайс излезе от гаража с надута вътрешна гума в ръце, седнал надалече от тези хора и внимателно огледа гумата, сякаш искаше да открие къде е пропукана. После притисна гумата до ухото и почна съсредоточено да слуша слеза ли въздух или

без да се обръща, запита на руски:

— Ей, войник, имаш ли да запалим?

Вайс съсредоточено въртеше гумата в ръце.

— Искаш ли сам да ти дам цигара? — отново запита със сипкав баритон дъгалакът.

Вайс че прекъсваше своето зяпане.

— Ти пък не се страхуваш, нито бълкел не разбира по руски.

— Каза набитият. И запита по немски: — Ей, войник, колко е часът?

Вайс отговори:

— Нямам часовник. — И огледа с твърд запомнящ поглед лицата на тези хора.

Усмивайки се на Йохан, плетения блондин изблясва с тенорче на руски:

— А у него на ръцете има часовник. Немска свиня, също въобразява! — Любезно протегна цигара и каза вече по немски: — Моля, вземете, направете ми удоволствие.

Вайс поклати глава и извади своята табакера.

Блондинът пъхна зад ухото си откъсната от Вайс цигара, извадиха, оплака се на руски: — Върви, че проливаш за тях кръв.

— Обърна се към Вайс и каза по немски: — Юнак войник! Знаеш си службата, — сподарския сипкав баритон, лю-

Вдигна ръка: — Хайл Хитлер! Вайс отиде в гаража, остави там гумата и, като се върна обротно, постави на колелете си дъсчица, а върху нея лист пошеска хартия.

Като се наведе над хартията, Вайс дълбокомислено направляваше по нея молива. Нарядко и външно безразлично поглеждаше той на тези хора в разноцветни чуждестранни мундир, които владеаха немски език, а възможно и други езици, така както и руски. Те отдавна са изгубили своя естествен облик, своите индивидуални черти. И, макар безлични им да бяха различия, на лицата им се бе запечатало еднакво изражение на жестокост, равнодушие, скука.

Колкото по-дълго Йохан се вглеждаше в тия лица, толкова по отчетливо той разбираше, че е невъзможно да ги задържи в паметта си.

Следващата неделя той отново зае позиция около гаража, като си намери работа. После пак, както и миналия път, се зае с писмо.

А тези хора, очевидно, привиквайки към мъглявината дисциплиниран немски войник, свободното бърбореха помежду си.

Вайс с безразличен поглед оглеждаше лицата им, после претрещаше очи на някакъв страничен предмет и отново пишеше, сякаш спомняйки си нужните му за писмото думи.

Войник, съчиняваш писмо за в къщи, — това е толкова привично зрелище, че никой от тези хора повече не му обръщаше внимание, не го забелязваше. Още повече, че се убедили: руски не разбира ни йота.

Главатар им беше, както се виждаше, слабичък, с обръсната глава, с правилни черти на лицето, със сини студени очи и изпънати в нишка вежди на силно косото чело. Когато той подхвърляше къси реплики, всички замлъкваха, даже оня с го-

бител на афоризмите: „За да убиеш, не е нужно да познаваш акаютината“. „Сред негодяите бих могъл да бъда новатор“, „По-скъпо е налага да платиш за безкористна любов“.

Веднаж той каза мрачно: — Струва ми се, че някога бях женен за слабичка жена с големи очи.

Оня с бръснатата глава се усмихна.

— И я продаде в Бейрут на ливански евреи.

— Е, защо да ме оскъбвяват — на арабин, и даже, възможно, на шейх.

Бръснатоглавият наведе запалващо вежди и процеди през зъби:

— Ти какво ми дърдораш тук? Стобеникът на баритона мигновено се разкисна:

— Е добре, Хрущял, ти си прав, прав.

Сухичкият, напоямаш юноша, жилав старец с малко, свито от бръчки гърбовано лице, запита с кавказки акцент:

— Шейх ли? Какво е това шейх? Аз съм съм шейх. А защо си я продал, че помниш ли?

Човекът с увиснало лице и редки коси, залезани на плешивото теме, само вдигна рамене.

Бръснатоглавият каза:

— Ние, господа, бихме следвало да сложим ред тук.

— При немците ли?

— Имам пред вид руската емиграция. Един Хитлер въдушеви, всели им надежда, а други — от тези, опролетарили се — започнаха да се безпокоят за съдбата на отечеството.

БОРБА ЛИТЕРАТУРА ИЗКУСТВО КУЛТУРА

С ИЗИСКВАНИЯТА И ПОВЕЛИТЕ НА ВРЕМЕТО

Всяко едно запознаване, както това на литературните творци от Габровски окръг с читателите на вестник „Борба“, е свързано със съществени празноти. Не е възможно да се представят с пълнота работниците в литературното поле от окръга, нито пък подбраното да представлява най-зрялото от тяхното творчество. Все пак може да се поговори за техните възгледи и стремежи, за успехите и замислите им в това тъй трудно и благородно поприще.

Организираният литературен живот е от около петнадесет години. Една малка група от възторжени приятели на литературата, организирана в кръжок към читалището, правеше първите си стъпки. Не може да не се отбележи вниманието и грижата на излизания тогава в Габрово вестник „Борба“ към младите творци. Редакцията на вестни-

ка даваше място на първите им творби, организираще курсове, насочваше ги и ги подпомагаше с ясното съзнание, че плодотворно в литературната ниша зряят най-продуктивните и трудни. Тая грижа по-късно продължи новосъздаденият вестник „Балканско знаме“. Литературната му страница се превърна в трибуна за творческа изява на младите автори.

Плодовете се родиха. Излязоха книгите на Колю Атанасов „Жажда“, на Петър Проданов „Седмоласници“, на Милка Атанасова „Криле“ и „Чужденец“, на Иван Венков „Хора край нас“. Подготвиха или работят върху първите си книги Стефан Фъртунов, Емил Розни, Радослав Бумов и др. В централните вестници и списания започнаха по-често да се срещат имена на автори от Габрово. На Втория републикански фестивал на художествената самодейност най-висока-

та литературна награда — златен медал — бе присъдена на Иван Венков.

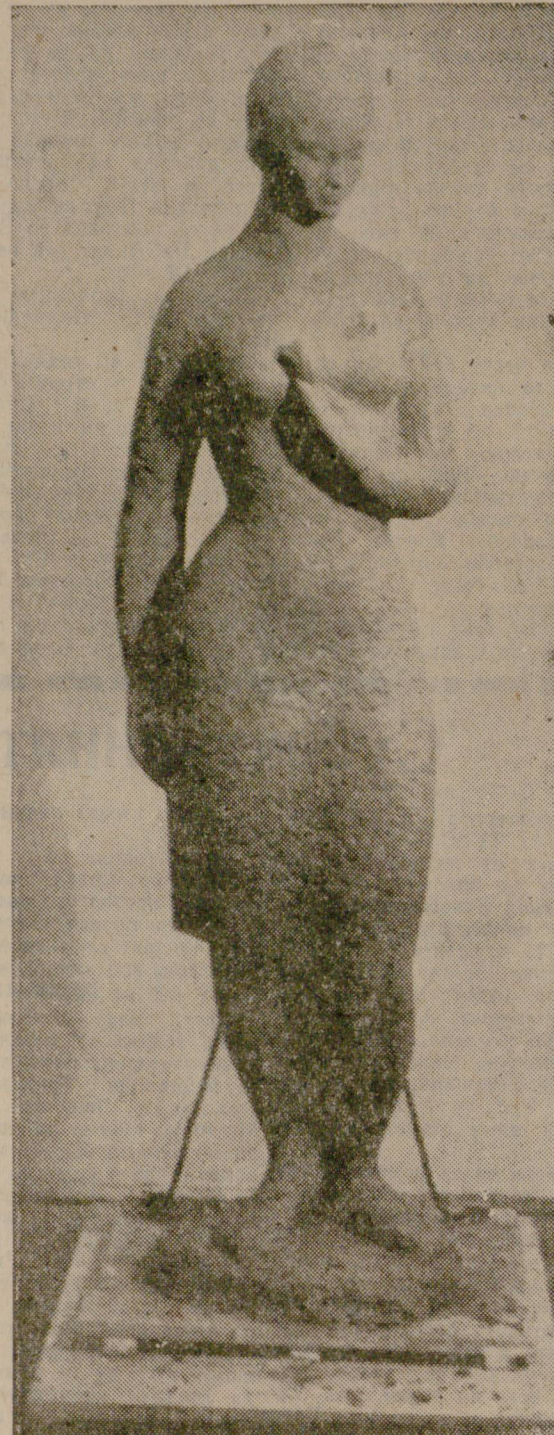
Литературните кръжоци не можеха вече да задоволяват интересите и нуждите на мнозинството излизанци. Чрез тая нова организационна форма се постави за цел творческото израстване на членовете на кабинета да се подпомага и ръководи съобразно изискванията, които стоят и пред литературата изобщо. Разбира се, кръжоците към читалищата продължават да съществуват като естествена среда за близък творчески обмен.

Членовете на кабинета в Габрово са обвържени с грижи и внимание. Отпускат им се творчески командировки, организират се конкурси, с разбирателство се подкрепят техните искания и инициативи.

Героичното минало и бурното съвремие в окръга предлагат многобройни теми за художествено пресъздаване. Към това са насочени и усилията на литературните творци. На героичния път на Габровско-Севлиевския партизански отряд е посветил новата си книга Колю Атанасов. Актуални въпроси на съвременното третира в повестта си Стефан Фъртунов, над която работи сега, Геронте в разказите на Иван Венков, създадени и във втората му книга „Ръждиво злато“, която Държавно издателство — Варна е планирало за следващата година, са обикновени хора от заобикалящия ни живот със своите ежедневни възгледи, радости и тревоги. Стихотворенията на Емил Розни със своеобразна лирична топлина разкриват духовния мир на съвременника. С грижата да пресъздават важни страници от социалистическата дей-

ствителност работят над своите замисли Веселин Василев, Петър Проданов, Милка Атанасова, Цаню Косев, Димитър Горсов и всички други по-малко или повече изяви в творческия си път.

Общозвестна истина е, че животът може най-добре да се опознае, ако творецът е самият участник в бурния му кипене, ако сам живее и работи сред хората, ако дълбоко е пропит с изискванията и повелите на съвременното. Членовете на кабинета на литературните работници в Габрово имат пряк досег със социалистическата действителност. Колкото до умението и майсторството тя да се изобрази във високохудожествени творби е въпрос още нерешен, но пътят към него се следва упорито. Промислят на съзряването в творбата трае до последния миг. Постигнатото до тук и последователността, с която се върви към майсторството и усъвършенстването, са гаранции за бъдещите успехи на габровските автори.

МЛАДОСТ

Митю СОЛАКОВ

Гостува ни Кабинетът на литературния работник в Габрово

ДИМИТЪР ГОРСОВ

АЗ НИМАМ СПОМЕНИ за изгреви от кръв,
за дървета със върхове посечени
от ескадрилните криле и от куршумите...

Една спойна светлина изгрява
от дъното на всеки минал залез
и аз заспивах там под тихата ти сянка,
Родино на ухани плодове
и на жени, в смъртта дори обичани...

И днес пак свети тази светлина!
Годините минават тежко, бавно
като огромни витоци бивали.

И падат цял след цял от всеки клон...
Но кой върви? Кой вина във душата ми?
Кой буди, майко, спящото дете
в долината на детството останало
посред лютичета и плахи маргаритки?...

Един копнеж, навърно,
недостигнат,
един копнеж за подвизи и слава...

Че то мечта по тях, невниманно
в тревожната им същност и спойно
заспа до своите стрели от тръст
върху земята, носеща все още
ношмарите следи от бойни танкове,
от черни карабини и от смърт.

ЕПИГРАМИ

НАМЕРИЛ МУ ЦАКАТА

Беше дефектен във чувствата —
стана критик по изкуствата.

ПОДЛИЗУРКО

Кляна се наляло и надясно
ежедневно, даже ежесекундно
и се чуди после що и как
е останал без гръбнак.

СИНОВЕН ДЪЛГ

Спомни си за бащината стряха,
щом свиете жално заквичаха.

БЕЗ ЗАГЛАВИЯ

Със кудкудякане до бога се възнася,
но... не смяся.

Може да са негодници,
но си имат подводници.

Ако даваха научна титла за клюките —
да е вече кандидат на науките.

Както има Седмица на книгата,
защо ли няма — на интригата.

И той със нещо се отличава —
умее нещо да подражава.

Иван МЛАДЕНОВ

ВЕСЕЛИН БАСИЛЕВ

БАЛАДА ЗА ЛЮБОВТА И ОМРАЗТА

На поета-партизанин Марко Ангелов (Камен)

Поетите умираха рано
и все до края остава неизказана
и любовта в сърцата им събрана,
и омразата!

Поетите умират рано,
превърнали живота си нелесен
във огнена пророческа закана —
във песен!...

Два часа на жестока схватка!
Два часа сам срещу смъртта!
Два часа като изстрел кратки
и дълги като вечността.
Два страшни часа, през които
в гърдите цялата земя
един тревожен пулс изплита
от тишината и гърма.

Кръстец от снопи тук и крепост!
Прострели пада тежък клас
и подвиг ли или нелепост
е да тичаш във тоя час,
че дланите, които трябва
да галят житните зърна,
разстрелват вярата и хляба,
и утрешната светлина...

Димял все още пистолета
във свитите в юмрук ръце,
когато спряло на поета

да бий голямото сърце,
когато нато хищни врали,
вестители на гнет и мрак,
палачите от кръв пияни
се скупчили пред оня праг —
пред прага на едно безсмъртие,
родено в черните дули
и излетяло в непометени
простори с пламнени крила...

И никой не намерил думи
видяното да назове —
една паласа без куршуми,
една тетрадна със злато...
Кръвата отдавала полена
на осивената земя
оня обич на човека,
що дала му бе тя сама,
а от тетрадата искряли
на мът зоващите слова
за цветове неразкъпани,
за помрачена синева...

И изгорили я тогава
те, сгърчени от смъртен страх!
Но нато Феникс онява
омразата от своя прах,
че тя дори и повалена
пак за врага дълбае ров...
Свещена е омразата, родена
от любов!

ВСЕКИ ДЕБЮТ РАДВА

Вероятно звучи пресилено, но истина е,
че за всеки човек, обичащ литературата,
появата на ново име по книжарските витрини е радост. След това може да се говори дали подборт на имената е най-подходящият, дали книгата е на достатъчно художествено ниво и т. н. и т. н. Но фактът си остава факт — дебютирал е нов литератор.

„Хора край нас“ от Ив. Венков не поражда нито с подбора на темите, нито със стилова причудливост. Нещо повече — на места учудва примитивността на фабулата, накъсаният с много точки диалог изморява. И все пак, какво чувство остава у читателя, затворил последната страница? За мен това е най-важното, най-голямото, което може да даде една книга — да остави някакво чувство у читателя. „Хора край нас“ има това прекрасна качество, защото точният рисунок, отлично изваяните природни картини ни обхващат с топлина, а героите на Венков, все едно дали са цигани, секаци, партизани или смъкнати от високите си пост хора, савинаги достоверни като хора, меланхолични или весели, прекалено мелодраматични или затворени; но винаги скътали в себе си малко топлина: ето какво е „Хора край нас“.

Димитър ПАУНОВ

Глава на партизанката Лилияна

М. СОЛАКОВ

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Вестник „Борба“ — В. Търново, ул. „В. Левски“ № 11. ТЕЛЕФОНИ: Гл. редактор 24-58; Зам. гл. редактор 25-26; отдели „Партиен живот и пропаганда“ — 25-27; отдели „Селскостопански“ и „Култура, бит, хумор и сатира“ — 23-08; отдели „Икономически“ — 31-25; Счетоводство — 63-79; канцелария и фотосътрудници 24-59; коректори и дежурен редактор 24-89.

ТЪКАЧКИ

Никола НИКОЛОВ

СМАЧКАНОТО СИНЬО ЦВЕТЕ

РАЗКАЗ

Досадни дъждове валиха в началото на май...

Дъждът започна преди обед, тъкмо завършваше манифестацията. Над града се прихлупи студено сиво небе. Раззелените весели хълмове помръкнаха зад ситните пръски на валежа. И задимяха пак комините; пушкът им се стелеше ниско над покривите. Дните се повлякоха с дъждове и с отровна миризма на възгледен дим...

И затова приказан изглеждаше първият хубав ден на май. Избистри се високото пролетно небе, ширнаха се хълмовете — още по-весели и по-раззелени, а нейде от къдравите им пазви се провиква оксянялата скитница — кукувицата...

Излязох по хълмовете... Разходих се. Пролетната свежест опияняваше като че-прерипяло вино. Отгледан, полегнал на една полянка. Пред очите ми беше само бездъното синьо небе и върхарите на христите, които без вятър се полюшваха. В ниското ложеше притихналият град, едва дочухах крокото му димане...

Отпуснах се, позадрямал съм... Сепнаха ме близки гласове. Не бях сетил кога са се приближили.

— „Защо да не отидем по-нататък?“

— Но моля ти се! Тук не е ли хубаво?

— Нямах ли ми доверие?

— Не, но... Неудобно е. Само от няколко дни се познаваме.

— Какво от туй? Аз имах по-добро мнение за теб...

— Ти сам каза, че ще се разходим само до тук...

— Е, както искаш...

Почувствах се в неудобно положение, че, без да искам, трябва да слушам разговора на мъжа и жената, които седнаха отатък христите и не подозираха, че до тях може да има друг. И ме хвана яд — толкова гора, тук ли намериха да дойдат! Да стана и се появя изневиделица — не иде. Ше излезе, че нарочно съм се крил, или съм вървял подире им да ги следя. Много ме интересуват. Може би ще бъде най-добре, колкото и глупава да изглежда, да пропъзя тихо на обратната страна и незабелязано да се отдалеча. Беше ми и време да се прибирам...

Надигнах се и погледнах през пролуците на христите. Бяха млади хора, но ме можех да ги видя добре. Видяхах само полуобвърнатото насам лице на момичето — слабишко и толкова бяло, че аз неволно си помислих да не би да повехне от силното слънце...

— Харесва ли ти това цвете? — попита момичето.

В ръцете си държеше малко стръкче и разгъваше с пръсти синьото му венче.

Той се пообърна. Беше около тридесетгодишен. Устните му насмешливо се изкривиха, но тя не го видя.

Такива малки, калифаносини цветя имаше много из гората. Аз ги бях, но после се отказах — много бързо веяха...

— Да имам една такава рокля!... Представяш ли си? Но тоя цял не може да се направи с човешка ръка...

— В чужбина ги правят — каза той. — Мога да ти донеса не една, а колкото ти щеш.

— Ти си бил в чужбина?

— Къде не съм бил!... — присви очите си той. — Италия, Германия, Египет... Ако исках, можех да остана във Франция. Тъкмо имаше щат за дипломат...

— И пак ли ще замисляваш? — гласът на момичето потрепна.

— Тоя път доста задълго, — отговори той. — Прощавай ме да уча за професор... Да-а... — въздъхна той и се прегърби. — След няколко дни ще се разделям...

— Ами то... Така се налага... — каза забъркано момичето.

— Но от теб зависи да не се разделяме... Той я загледа отблизо в лицето. — Трябва да се съгласиш само да се съгласиш и няма да се разделяме цял живот...

— Зашо от мен? Какво да се съглася?

Тебеширеното до преди лице на момичето почервена. Той глухо се засмя:

— Правил си на дете... Да ми станеш жена — това исках да кажа... Представяш ли си какъв живот ни чака: леки коли, барове, пари... Всичко е много просто. Ще ми станеш жена... така — да си дам сам двамата, а после ще оформим всичко. Аз ще замисля напред и като се наредя, ще те повикам да дойдеш. Ще живеем в Женева...

Момичето наведе глава и завъртя цветето из тънките си пръсти.

— Няма защо да се съмняваш, ако мислиш, че ще те излъжа. Аз не съм такъв и не случайно ще ме правят професор. Помисли си само какво щастие ти идва така — наготово, Е, кажи де!

— Какво да кажа? — прошепна момичето.

— Ти наистина си правиш на три и половина... Чакам съгласието ти...

— Ама как... Ние само имената си знаем. Така изведнъж! И защо?.. Аз съм едно обикновено момиче...

— Няма значение — каза той. — Хареса ми още като те срещнах на забавата...

— Моля ти се... — едва не изплака момичето. — Главата ми се върти. Нека да си вървим...

— Зашото ме обичаш... — продължи той. — Обичаш ме, а те е срам да ми ка-

Иван ВЕНКОВ